

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 96

din 30 mai 2023

În contextul demersului legislativ vizând *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal* înregistrat pe rolul Camerei Deputaților sub nr. Plx. 244/2023, Consiliul Superior al Magistraturii a luat act de amendamentele formulate cu privire la pensiile de serviciu ale judecătorilor și procurorilor, inclusiv sub aspectul condițiilor de pensionare și a modalității de calcul al pensiilor, amendamente promovate în contextul implementării Planului Național de Redresare și Reziliență.

Reținând că un act de justiție eficient poate fi realizat doar prin asigurarea unui număr suficient de judecători și procurori, deziderat care nu poate fi atins prin afectarea statutului magistratului, Plenul își exprimă îngrijorarea față de modalitatea în care se propune amendarea proiectului de act normativ, aceasta venind în contradicție atât cu recomandările formulate în cadrul mecanismului privind statul de drept, cât și cu obiectivele stabilite prin Mecanismul de Redresare și Reziliență, care vizează garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii subliniază necesitatea realizării oricărei intervenții legislative sub acest aspect cu respectarea standardelor constituționale vizând principiul fundamental al independenței justiției și a cerințelor firești de predictibilitate a legii, evitând astfel destabilizarea sistemului judiciar în ansamblul său și afectarea gravă a dreptului cetățeanului de acces la justiție.

Cerința de predictibilitate reclamă ca reglementarea în materia pensiilor de serviciu să

răspundă în continuare așteptărilor legitime ale destinatarilor ei, ce își desfășoară activitatea în sistemul judiciar, în condițiile unui cadru normativ care, de mai bine de 25 de ani, recunoaște acest drept. Așadar, orice modificare a condițiilor de pensionare, nu poate interveni intempestiv, ci doar etapizat, pe o perioadă de timp rezonabilă, într-un interval care să nu difere fundamental de așteptările beneficiarilor, întemeiate în mod legitim pe cadrul normativ în vigoare.

Contrar unei astfel de concepții firești, prin unele amendamente aduse la proiectul de lege aflat în dezbateri parlamentară se propune o soluție normativă care nu reprezintă în fapt o etapizare, ci o modificare intempestivă a condițiilor de pensionare, ce ar avea ca efect faptul că persoanele care nu le îndeplinesc la momentul intrării în vigoare a legii nu le vor realiza nici treptat, ci doar la sfârșitul perioadei de pretinsă etapizare, deși la nivel declarativ se acreditează ideea unei aplicări etapizate. În concret, pentru toți magistrații născuți ulterior datei de 31 decembrie 1975, reglementarea propusă modifică brusc și substanțial condițiile de pensionare, fără a beneficia de nicio perioadă de etapizare, chiar și în situațiile în care aceștia au o vechime considerabilă în magistratură. Astfel, unei persoane născute la 1 ianuarie 1976, cu o vechime de 25 de ani în magistratură, îi va crește brusc vârsta de pensionare cu 12 ani, în timp ce o persoană născută cu doar o zi înainte va putea să se pensioneze de îndată ce a îndeplinit condiția de vechime de 25 de ani în magistratură, ceea ce generează o situație de profundă discriminare.

Diferența nejustificată de tratament este cu atât mai evidentă când intervine între persoane care fac parte din aceeași generație și care au absolvit, în același timp, studiile superioare juridice și cursurile Institutului Național al Magistraturii. Pentru aceștia este imposibil de justificat obiectiv relevanța acordată de legiuitor faptului că unul dintre ei ar putea fi născut cu o zi înaintea celuilalt, astfel încât să conducă la o decalare cu 12 ani a momentului dobândirii vocației de pensionare.

Și acest exemplu este edificator pentru necesitatea unei etapizări reale și rezonabile, pe o perioadă de timp îndelungată, împărțită pe mai multe intervale de vârstă și mult mai scurte decât cel de un an prevăzut de legea criticată (care face practic inaplicabilă etapizarea), astfel încât să fie evitate consecințe discriminatorii de natura celei prezentate.

Din altă perspectivă, atât previzibilitatea legii, cât și securitatea juridică sunt afectate și de instabilitatea legislativă creată de reluarea în discuție și legiferarea într-un mod fundamental diferit a aspectelor referitoare la pensia de serviciu a magistraților, care au fost reglementate de dată recentă, prin Legea nr. 303/2022, intrată în vigoare la data de 16.12.2022, după un amplu proces legislativ, bazat pe dezbateri publice și dialog interinstituțional.

Plenul apreciază că este absolut necesară regândirea modalității de etapizare propuse, prin stabilirea unor intervale raționale de aplicare a noilor prevederi, astfel încât creșterea vârstei de pensionare să se realizeze treptat, pe o perioadă mult mai lungă de timp decât cea propusă, fără a afecta speranța legitimă a beneficiarilor și fără a crea discriminări între aceștia.

În plus, propunerile care vizează modificarea condițiilor de pensionare referitoare la vârsta de pensionare, vechimea în funcție și calculul acesteia nu au la bază o fundamentare temeinică și au fost promovate în lipsa unui studiu de impact. O astfel de justificare se impunea cu atât mai mult cu cât pensia de serviciu a magistraților se bucură de protecția Constituției României. De altfel, chiar și în Planul Național de Redresare și Reziliență se invocă necesitatea respectării protecției oferite de deciziile Curții Constituționale cu privire la pensiile de serviciu ale magistraților.

În egală măsură, modificările propuse vizând baza de calcul utilizată pentru stabilirea pensiei de serviciu vor determina, în timp, o scădere semnificativă a cuantumului pensiei. Aceasta va conduce la stabilirea pensiei prin luarea în considerare și a veniturilor din prima parte a carierei, în mod firesc mai mici, și, în același timp, drastic diminuate ca efect al devalorizării generate de inflația cumulată în această perioadă. Or, toate documentele internaționale, precum și jurisprudența Curții Constituționale impun reglementarea unei pensii pentru magistrați cu un cuantum cât mai apropiat de remunerația avută înainte de pensionare.

Nu în ultimul rând, nu trebuie ignorate efectele pe care le-ar avea adoptarea reglementării în forma propusă asupra activității instanțelor și parchetelor, determinând creșterea considerabilă a numărului judecătorilor și procurorilor care fie vor solicita eliberarea din funcție prin pensionare, până la momentul intrării în vigoare a noii legi, fie vor demisiona ca o consecință a demotivării lor.

Este evidentă situația extremă cu care ar ajunge să se confrunte instanțele și parchetele în cazul escaladării intempestive a numărului, și așa destul de ridicat, al solicitărilor de eliberare din funcție prin pensionare. O astfel de perspectivă ar conduce la un veritabil blocaj în activitatea judiciară, cu consecințe care vor greva pentru mulți ani instanțele judecătorești și parchetele de pe lângă acestea și vor afecta grav dreptul cetățeanului la un proces echitabil, inclusiv în componenta referitoare la accesul la instanță, actul de justiție devenind iluzoriu.

Pe aceste premise, este necesară implicarea Consiliului, ca garant al independenței justiției, în orice dezbatere referitoare la demersul legislativ menționat și consultarea întregului corp al judecătorilor și procurorilor cu privire la aceste aspecte de interes profesional, cu un puternic impact asupra statutului acestora.

În acest scop, se impune convocarea adunărilor generale ale judecătorilor și procurorilor pentru exprimarea unui punct de vedere referitor la necesitatea adoptării unui sistem real de etapizare a vârstei standard de pensionare, care să evite disfuncțiile și inechitățile din sistemul judiciar, cu asigurarea previzibilității și respectării statutului constituțional al magistraților.

Fată de toate considerentele expuse anterior, în temeiul dispozițiilor art. 55 alin. (4) și art.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

108 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară și ale art. 38 lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 – Convoacă adunările generale ale curților de apel, tribunalelor, judecătoriilor și parchetelor pentru data de 31.05.2023, ora 10.00, pentru exprimarea unui punct de vedere referitor la proiectul de lege privind pensia de serviciu a magistraților, aflat în dezbateri la Camera Deputaților.

Art. 2 - Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Dată în București, la data de 30 mai 2023.

Judecător Daniel GRĂDINARU,
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Pievnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011